

Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti Filologiya va ijtimoiy fanlar fakulteti
2-bosqich O'zbek tili va adabiyoti yo'nalishi talabalariga 4-semestr uchun
« O'zbek adabiyoti »fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma-og'zaki

Mavzu raqami	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi
1	Muhammadniyoz Nishotiyning hayoti va ijodi (XVIII asrning II yarmida Xorazmdagi adabiy hayot).	Sayyodiyning hayoti va ijodi (Xorazm adabiy muhiti, taxalluslari, dostonlari)	Nishotiy hayoti haqidagi asosiy manbalar (V. Abdullayev, X.Rasul M. Qosimova, A. Qayumov, M. Tursunov, B. Volixo'jayev, M.Abdurahmonova, Ayyomiy, I. Adizovalarning tadqiqotlari).	«Husn-u Dil» dostoni tahlili (Asarning yozilish tarixi, sabablari va shu nomdagi boshqa asarlar).	Nishotiy ijodining o'rganilishi, manbalar (Adib adabiy merosining XX asrning 60-yillarida kashf etilishi,V.A.Abdullayevning xizmati).
1	Sobir Sayqaliy Historiy o'zbek adabiyoti tarixida alohida iz qoldira olgan iste'dodli shoir (hayoti, ijodi, asarlari)	Sobir Sayqaliyning adabiy asarlari («Qissai shahzoda Bahrom va Gulandom», «Ravzatush-shuhado», «Ahtamnoma», «Vaysul-qaran», «Zaynularab»).	Sayqaliyning «Qissai shahzoda Bahrom va Gulandom» dostoni (doston mavzu-mundariyasi, kompozitsion tuzilishi).	Sayqaliyning adabiy merosi ko'lamini haqida nimalarni bilasiz?	«Bahrom va Gulandom» dostonining yaratilishiga asos bo'lgan adabiy manbalar.
2	Muqimiyning o'zbek ma'rifatparvarlik adabiyotida o'ziga xos o'rni (Adabiy merosi, lirikasi, hajviyoti).	Muqimiyning satirik asarlari ("Tanobchilar", "Saylov", "Dar mazammati zamon")	“Tanobchilar” asari tahlili (Satirik asar, chor amaldorlari, ayrim mahalliy boylar kirdikorlarining fosh etilishi)	“Sayohatnoma” asari tahlili. (Asarning yaratilishi, mavzu mundariyasi).	Muqimiy hayoti va adabiy faoliyatining o'rganilishi (ijodini o'rganish, asarlarini to'plash va nashr ettirish, mulohazalar, manbalar).
2	ning shakllanishi va rivojlanishida Furqat ijodini	Furqatning lirik merosi (She'riyatining janr va mavzulari).	Furqat ijodi taraqqiyotining muhim bosqichlari (Farg'ona, Toshkent, chet ellardagi ijodi, "Ilm xosiyati", "Gimnaziya", "Vistavka xususida", "Akt majlisi xususida", "Toshkent shaxrida bo'lg'on nag'ma bazmi xususida", asarlari).	Furqatning jurnalistlik faoliyati (“Turkiston viloyati gazetasi”, ilk maqolasi. Ostroumov bilan tanishuvi).	Furqat merosining o'rganilish tarixi. (“Sarguzashtnoma” asari uning hayoti va ijodiy faoliyatini o'rganishdagi ishonchli manba)
3	hayot (“Usuli jadid” maktablari. Milliy matbuot.	H.H.Niyoziyning hayot yo'li (Adibning hayoti, bolaligi, ilk ijodining boshlanishi).	H.H.Niyoziyning ijodiy merosi (She'rlari, dramalari, nasriy asarlari).	Hamzaning she'riyati (“Milliy ashulalar”, “Oqgul”, “Qizil gul”, “Pushti gul”, “Sariq gul” kabi she'riy to'plamlari).	Turkistonda jadidizm harakati namoyondalari (Munavvar Qori Abdurashidxon, M. Behbudiy, Ubaydulla Xo'jaev, Mustaf Cho'qae, A. Avloniy, Ahmad Zakiy Validiy, Turor Risqulov, A. Fitrat,)
3	likning rivojlanish bosqichlari (Yangi milliy teatr	Hamza Hakimzoda Niyoziy nasri va jadidchilik (“Yangi saodat” milliy romani0.	H.H.Niyoziyning marifatparvarlik faoliyati (Maktablar, muallimlik faoliyati, darsliklari).	H.H.Niyoziyning yirik asarlari (“Yangi saodat”, “Uchrashuv” romanlari, “Ilm hidoyati”, “Normuhammad domlani kufri xatosi”, “O'ch” va “Zaharli hayot”).	H.H.Niyoziy ijodining o'rganilishi.
4	Abdurauf Fitrat –jadid adabiyotining yorqin namoyondasi (Tarjimai holi, faoliyati, yutuqlari).	Fitratning yirik adabiyotshunos olim sifatida faoliyati (Ilmiy asarlari, ilmiy maqolalari, tadqiqot ishlari).	Fitratning dramatik asarlari (dramalari, mavzusi, o'ziga xosligi).	Fitratning adabiyot nazariyasiga oid ishlari ("Adabiyot qoidalari", «Eski o'zbek adabiyoti namunalari», «Ariz haqida»).	Abdurauf Fitrat hayoti va ijodining o'rganilishi tarixi, manbalari
4	plami, "O'zbek shoirilari" to'plami, she'rlarining j	Fitratning "Turkiy til bilimdoni va jonkuyari" sifatidagi faoliyati ("O'zbek tili" darsligi, "O'zbek tili sarfi" (grammatikasi) kitoblari).	ari («Tilimiz», «O'zbekcha til saboqlari», «Imlo	Fitratning sharq mumtoz adabiyoti namoyandalari merosiga oid ilmiy ishlari (Umar Xayyom, Firdavsiy, Navoiy, Bedil, M. Solih, Muqimiy, Furqat haqidagi tadqiqotlari).	Fitratning tarixiy asarlari («Hind ixtilolchilari», «Temur sag'anasi», «O'g'izxon», «Abo Muslim»).
5	iriy - XX asr o'zbek adabiyotining yirik namoyon	Abdulla Qodiriyning ijodi qanday asarlar bilan boshlanadi?	"Baxtsiz kuyov" asari haqida (G'oyaviy jihatdan Qodiriy ijodida, umuman, jadid adabiyotida o'sish-o'rganish bo'lganini ko'rsatuvchi pe'sa sifatida).	Abdulla Qodiriy ijodida tarixiy romanlarning o'rni ("O'tkan kunlar", "Mehrobdan chayon") asarlarining yaratilishi,badiiy qimmatini).	Abdulla Qodiriy romanlari yaratilishida qaysi jahon adabiyoti yozuvchilari kuchli ta'sir ko'rsatgan (Arab yozuvchisi, fransuz, ingliz yozuvchilari ta'siri).
5	g hayot yo'li (Biografiyasi, ijodiy faoliyati haqida	Abdulla Qodiriyning "O'tkan kunlar" romanini adabiyotshunoslar qanday kutib oldi? (Adabiyotshunoslar e'tirofi, ilk realistik asar sifatida)	Abdulla Qodiriyning "Uloqda" hikoyasi haqida (Adib ijodining yetuklik bosqichining boshlanishi, asarning g'oyaviy tahlili).	Abdulla Qodiriy ijodiy faoliyatida matbuotning o'rni ("Mushtum" jumalining tshkil etilishi, ilmiy-publististik, adabiy-tanqidiy maqolalari)	Abdulla Qodiriy ijodining o'rganilishi, manbalar
6	Abdulhamid Sulaymon o'g'li Cho'lpon - XX asr o'zbek adabiyotining yirik vakili (O'zbek she'riyati, o'zbek nasri, dramaturgiyasi, tanqidchiligiga qo'shgan hissasi)	"Kecha va kunduz" romanida psixologik tahlil qanday o'rin tutadi?	Cho'lponning ijodiy yo'li qanday bosqichlarga bo'linadi?	1927-yilgi munozaralarda Cho'lpon she'riyati qanday talqin etilgan?	Cho'lpon ijodining o'rganilishi, manbalar (N.Karimov, O.Sharafiddinov, D.Matqurbonovalar talqini)
6	Abdulhamid Sulaymon o'g'li Cho'lponning hayot yo'li (Biografiyasi, ijodiy faoliyati haqida umumiy ma'lumot).	Cho'lponning XX asrning 20-yillarda yaratilgan hikoyalari qaysi ijodiy metod namunalari sanaladi?	Qaysi to'plam tanqidchilikda Cho'lpon she'riyatining jiddiy yutug'i sifatida e'tirof etilgan (To'plamning yaratilishi, yutuqli jihatlari)	Cho'lponning dastlabki nasriy asarlarida qanday kamchilik ko'zga ko'ringan edi?	Cho'lpon ijodida adabiy tanqidchilikning o'rini qanday izohlaysiz? (Adabiyotshunoslarning "Munaqqidlarning munaqqidi" e'tirofi)
7	lida tutgan o'rni (Adibning hayot yo'li, ijodining o	Gafur G'ulomni iste'dodli yozuvchi sifatida tanitgan dastlabki yirik asari ("Shum bola" qissasining yaratilishi, ilk nomlanishi).	"Shum bola" qissasining yaratilishida qaysi jahon adabiyoti namunalarining ta'siri bo'lgan?	G'afur G'ulomning "Yodgor" povestida tashlandiq bola muammosi qanday talqin qilingan? (Sofoklning "Shoh edip", A.N.Ostrovskiyning "Aysiz aybdorlar" asarlari bilan qiyosiy tahlili)	G'afur G'ulom ijodining o'ziga xos qirralarini izohlang (Adib asarlarining xilma-xilligi, ocherk, fele'tonlari, satirik va yumorga yo'g'rilgan hikoyalari, liro-epik asarlari haqidai).
7	hayot yo'li (Adibning biografiyasi, ijodiy faoliyat	Gafur G'ulom she'riyatining o'ziga xos tabiati (ilk she'rlari, she'riy to'plamlari, urush davrida yaratilgan she'rlari).	Gafur G'ulom ijodiga jahon adabiy tanqidchilarining e'tirofi (Yakub Kolas, Ch.Aytmatov, A.Lohutiyni fikrlari)	G'afur G'ulom poeziyasi uch manbadan oziqlangani e'tirof etilgan, shu manbalar haqida ma'lumot bering.	Gafur G'ulom ijodidagi tarjimalar haqida nimalarni bilasiz?
	Oybek - o'z asarlari bilan "millatni uyg'otgan adib" sifatida	Oybekning adabiyotshunoslik rivojiga qo'shgan hissasi (30-yillarda yaratgan ilmiy ishlari)	Oybekning "Qutlug' qon" romani (Asarning yaratilishi, asosiy g'oyasi, yutuqli jihatlari).	Oybekning ijodiy yo'li qanday bosqichlarga bo'linadi?	Oybekning shoh asari haqida nimalarni bilasiz? i ("Navoiy" asari, asarning yaratilishi, badiiy qimmatini, adabiyotshunos olimlar e'tirofi).
8	Oybekning hayot yo'li (Tarjimai holi, ilk ijodining boshlanishi, ish faoliyati haqida)	Oybek lirikasining janriy tarkibi va o'ziga xos xususiyatlari (Shoirning she'riyati, ilk she'rlari, she'riy to'plamlari).	Oybekning ilmiy tadqiqotlari qanday mavzularga bag'ishlanadi? (Navoiyshunoslik, Qodiriyshunoslik, ilmiy ishlari)	Oybek dostonlari. (Oybekning dostonnavislik mahorati, yaratgan dostonlari haqida).	Oybek ijodining adabiyotshunoslikda o'rganilishi (Oybek ijodining o'rganilishiga bag'ishlangan adabiy portretlar, ilmiy-publististik maqolalar).
9	Abdulla Qahhor XX asr o'zbek adabiyotining taniqli vakili (Adibning epik turdagi asarlari bilan adabiyotimizda nosir, hikoyanavis sifatidagi ijodi).	Abdulla Qahhor hikoyalari (Adibning hikoyanavislik mahorati, xorijiy yozuvchilar ijodining ta'siri, hikoyalar to'plamlari).	Asqad Muxtor romanlarining yaratilishi, mavzu-mundariyasi ("Opa-singillar" romani zamonasozlik xususida, "Tug'ilish", "Davri mening taqdirimda", "Chinor" romanlari).	Abdulla Qahhorning qissanavislik mahorati qaysi asarlarda namoyon bo'lgan?	Abdulla Qahhor ijodining adabiyotshunoslik ilmda tadqiq etilish.

9	Abdulla Qahhor qanday sharoitda ulg'aygan? (Adibning hayot yo'li, tug'ilib o'sgan muhiti haqida)	Qaysi hikoyalar Abdulla Qahhor hikoyanavisligining katta muvaffaqiyatlari sanaladi?	Abdulla Qahhorning yirik asarlari ("Sarob" romani, "O'tmishdan ertaklar"qissasi, "Sinchalak" povesti)	"Sarob" romanining g'oyaviy tahlili (Asarning asosiy g'oyasi, adabiyotshunoslar talqini, asarning yutuqli tomonlari)	Abdulla Qahhorning tugallanmay qolgan asarlari haqida nimalarni bilasiz?
10	Hamid Olimjon XX asr she'riyatining yorqin yulduzlaridan biri sifatida	Hamid Olimjon qanday ijtimoiy-tarixiy sharoitda ulg'aygan edi?	Hamid Olimjon ijodining yutug'i qaysi asarlari bilan bog'liq?	Hamid Olimjonning adabiy-tanqidiy maqolalari haqida nimalarni bilasiz?	Hamid Olimjon ijodining o'rganilishi (Asosiy manbalar, ilmiy tadqiqot ishlari, adabiy portretlar)
10	Zulfiya XX asr o'zbek she'riyati va dostonchiligida sezilarli iz qoldirgan shoira sifatida	Zulfiya ijodining o'ziga xosligi (She'riyatga qadam qo'yishi, o'ziga xos tabiati, mavzu-mundarijasi)	Urush yillarida Zulfiya ijodidagi mazmundorlik, badiiy mukammallikning aks etishini izohlang ("Uni Farhod der edilar", "Hijron kunlarida", "Vernost" to'plamlarining yaratilishi, she'rlarining g'oyaviy-badiiy qimmat)	"Xotiram siniqlari" asari Zulfiyaning boshqa asarlaridan qaysi jihatlari bilan farqlanadi?	Qaysi she'rlari Zulfiya she'riyatining eng go'zal namunalari sifatida e'tirof etilgan?
11	Abdulla Avloniy - o'zbek jadid adabiyotining yirik namoyondasi	Abdulla Avloniyning publitsistika sohasidagi yutuqlari ("Afg'on sayohati" asari, maqolalari)	Abdulla Avloniy- dramaturk ("Pinak", "Advokatlik osonmi", "Biz va siz" dramatik asarlari)	"Turkiy guliston yoxud axloq"-ta'limiy asari qaysi asarlar ta'sirida yaratilgan?	Abdulla Avloniyning matbuot sohasidagi faoliyati (Kutubxona, teatr, gazeta va jurnallar nashriyoti bilan bog'liq faoliyati)
11	XX asr o'zbek adabiyotining yirik namoyondalari (Abdulla Avloniy, Cho'lpon, Usmon Nosirning ijodiy faoliyati)	XX asr o'zbek adabiyotida sotsialistik realizm metodi asosida yaratilgan ilk asarlar ("O'tkan kunlar", "Uyg'onish", "Abulfayzxon" asarlari)	Realistik o'zbek adabiyoti shakllangan ilk davrda qaysi ijodkor asarlaridan boshlanadi?	Fitratning qaysi dramalarida ilk romantizm metodi mohiyatan yorqin ifodalangan?	XX asrning 20-yillarida qaysi badiiy asarlar o'zbek adabiyotidagi realizmning eng katta yutuqlari hisoblanadi?
12	Maqsud Shayxzodaning XX asr o'zbek adabiyotidagi o'rni (O'zbek adabiyoti taraqqiyotiga qo'shgan hissasi, ijodining o'ziga xosligi).	Maqsud Shayxzodaning hayot yo'li (Hayotining Gruziya, Ozarbayjon davlatlari bilan bog'liqligi, ta'lim olishi, ijodiy faoliyatining boshlanishi).	Maqsud Shayxzodaning she'riyati (She'riy to'plamlari, she'riyati mavzusi va mundarijasi).	Maqsud Shayxzodaning ijodida badiiy tarjimalar (Tarjima asarlari, A.S.Pushkin, M.Y.Lermontov, V.V.Mayakovskiy, N.Ganjaviy, Fuzuliy, Shekspir, Bayron, Gyote va boshqalarning asarlari tarjimasi).	Maqsud Shayxzod ijodining o'rganilishi, manbalar (O.Sharafiddinov, N.Karimov, I.G'ofurov, M.Zokirov kabi adabiyotshunoslar talqinida).
12	Usmon Nosir XX asrning 30-yillari she'riyatining gultoji sifatida (Shoirning o'zbek adabiyotidagi o'rni, jo'shqin ijodi).	Usmon Nosirning hayot yo'li (Shoirning fojiali taqdiri, adabiyotga qadam qo'yishi, ijodining o'ziga xosligi).	Usmon Nosir she'riyati (She'riy to'plamlari, she'riyati mavzusi va mundarijasi, she'rlarida vatan madhi).	Maqsud Shayxzodaning "Mirzo Ulug'bek" tragediyasida davr va shxs talqini (Asarda tarixiy haqiqatning yoritilishi, Ulug'bek Mirzo, Abdulativ timsollari).	Usmon Nosir hayoti va ijodining o'rganilishi, manbalar (Shoiming fojiali taqdiri, tanqidlar, O.Sharafiddinov, N.Karimov, I.G'ofurov, M.Zokirov kabi adabiyotshunoslar talqinida).
13	Milliy uyg'onish (jadid) adabiyotida qanday g'oyalar yetakchilik qilgan?	Qaysi jadid yozuvchilari yangi o'zbek adabiyotining asoschilari sanaladi?	Jadidchilik harakati o'zbek adabiyoti taraqqiyotiga qanday ta'sir ko'rsatdi?	Qaysi asarlar o'zbek jadid adabiyotining muayyan yutuqlari sanaladi? ("Padarkush", "Yangi saodat", "Munozara" va b.q)	Ma'rifatparvarlik va jadid adabiyoti o'rtasidagi o'xshashlik va tafovutlarni qanday izohlaysiz?
13	Munis iste'dodining shakllanish omillari (Iste'dodli shoir bo'lib yetishuviga ijobiy ta'sir etgan omillar, fors-tojik mumtoz adabiyoti ta'siri).	Shermuhammad Munis g'azallarida tabiat tasviri ifodasi (Shoir g'azallarida tabiat manzaralarining ifodasi).	Shermuhammad Munis ijodida qasida janri takomili haqida so'zlang (Shoir ijodida qasida janrining yangicha talqini, "Erur charx berahm" qasidasining o'ziga xosligi).	Shermuhammad Munis she'rlarida "quyosh" timsoli (Shoir vafodorlik tuyg'ularini, falsafiy-axloqiy qarashlarini ifodalashda quyosh timsolidan foydalanishi.	Shermuhammad Munis she'riyatida do'stlik mavzusi (Shoir sadoqatli do'st izlab, ko'p dard chekkani, o'z jamiyati va hayotida do'stlikka vafodorlik topolmay qayg'urgani, «Munis» degan taxallusni tanlashi).
14	Anbar Otin hayoti haqida ma'lumot bering. (Farmonqul, Qo'qon, Uvaysiy jiyani)	Anbar Otin ijodi haqida ma'lumot bering. (devoni, "Qarolar falsafasi", "yakka baytlar"	Dilshodi Barnoning hayoti va faoliyati (Tarjimai holi, maktabdorlik faoliyati, ijodining o'ziga xosligi)	Dilshodi Barno lirikasi (Shoira lirikasida muhabbat va sadoqat mavzusining vatan va inson ozodligi masalasi bilan uyg'unlashib ketishi)	Dilshodi Barnoning «Tarixi muhojiron» asari (19-asr Qo'qon xonligidagi tarixiy, ijtimoiy-siyosiy voqealar aks etishi)
14	Ishoqxon Ibrat - jadid ma'rifatparvari, tilshunos va tarixchi sifatida	Ishoqxon Ibratning hayot yo'li, mehnat faoliyati	Ibratning adabiy va ilmiy merosi ("Devoni Ibrat" she'riy to'plami, "Tarixi Farg'ona", "Tarixi madaniyat", "Mezon uz-zamon", "Zabonxoi sharq").	Is'hoqxon Ibratning "Lug'ati sitta al-sina" asari ("Olti tilli lug'at" asarining yaratilishi, arab yozuvida ilk nashri, jadid maktablari uchun qo'llanma)	Ishoqxon Ibrat adabiy merosining o'rganilishi
15	Ogahiyning hayot yo'li va ijodiy faoliyatining boshlanishi	Ogahiyga Navoyining adabiy ta'siri qanday?	Ogahiyning badiiy san'atlarni qo'llash mahoratini izohlang (She'riy san'atlar- tazmin, tashbeh, musoviyyattarafayndan unumli foydalanishi).	Ogahiy lirikasining ijtimoiy mazmuni haqida she'riy misollar keltirib, izohlang.	Ogahiyning falsafiy dunyoqarashi va unda naqshbandiylik tariqatining tutgan o'rnini sharhlab bering.
15	Ogahiy she'riyatida ana'na va mahorat	Ogahiyning lirik merosi haqida ma'lumot bering.("Taviz ul-oshiqin", g'azal, mustag'zod, qit'a)	"Taviz ul-oshiqin" devonida janr rang-barangligi haqida ma'lumot bering.(janrlar, g'azal mustag'zod)	Ogahiyning tarixiy asarlari haqida ma'lumot bering.	Ogahiyning tarjima qilgan asarlari haqida ma'lumot bering.